

Nieuwsbrief AWN Zeeland & West-Brabant

november/december 2023

Goeiedag allemaal,

Voor jullie ligt de laatste nieuwsbrief van het jaar 2023. Door drukke werkomstandigheden vanwege de Tweede Kamerverkiezingen zat er een beetje vertraging op. Maar we hebben het nodige om even bij te praten, en de agenda er weer bij te pakken. Hopelijk zien we elkaar zaterdag 9 december, tijdens de ZAD-dag, de Zeeuwse Archeologiedag in Middelburg.

1. ZAD-dag zaterdag 9 december in de Zeeuwse Bibliotheek in Middelburg

Er wachten ons een aantal interessante sprekers tijdens deze komende zaterdag. De inloop is om 10.00; het programma begint om 10:30. Tussendoor wordt u een lunch aangeboden.

Dit is de lijst van sprekers die we kregen van organisator Hans Jongepier van Erfgoed Zeeland:

- Bernard Meijlink en Bram Silkens; beiden werkzaam als archeoloog bij de Walcherse Archeologische Dienst.
- Julius van Roemburg en Suzanne Venhorst; beiden werkzaam bij PAN (Portable Antiquities of the Netherlands) als vondst-registratoren. Zij nemen vondstmeldingen op uit (onder meer) de provincie Zeeland en inventariseren collecties bij particulieren.
- Richard Jansen is werkzaam als archeoloog aan de Universiteit Leiden. Hij is gespecialiseerd in de IJzertijd.
- Dante de Ruijsscher is archeoloog en promovendus aan de Universiteit Gent (hij woont in de omgeving van Aardenburg).
- Aagje Feldbrugge is conservator van de archeologische collectie van het Koninklijk Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen. Die collectie is ondergebracht in het Zeeuws Archeologisch Depot van Erfgoed Zeeland.
- Joost van den Berg is werkzaam als depotbeheerder bij Erfgoed Zeeland. Hij is aardewerkspecialist (vooral uit de Romeinse tijd).

Hoewel de inschrijving voor de ZAD-dag officieel is gesloten, is er eventueel toch nog een mogelijkheid mocht u toch naar de bijeenkomst willen komen. Neem dan s.v.p. contact op met het secretariaat van Erfgoed Zeeland: 0118 – 670 870, en vraag naar Margreet Altena of één van haar collega's. Mochten er afmeldingen zijn, dan vallen er plaatsen vrij en kunt u alsnog meedoen! In verband met de catering die inmiddels is geregeld, vraagt de organisatie van de dag of u s.v.p. niet wil komen zonder dat u zich van tevoren heeft aangemeld.

2. Excursie naar het Romeinse Bavay zaterdag 13 april

We hebben Robert van Dierendonck bereid gevonden ons rond te leiden in de Noord-Franse Romeinse plaats Bavay. De datum voor de excursie is nu vastgesteld op zaterdag 13 april. We zouden eerder in oktober van dit jaar al zijn gegaan, maar een aantal potentiële deelnemers hadden twijfels over het Franstalige karakter van de rondleiding. Met Robert van Dierendonck, expert op het gebied van Romeinen, als rondleider hebben we dat probleem getackeld.

Dit is de informatie die we al eerder met jullie deelden over de excursie naar Bavay:

“Bavay was ooit een belangrijk kruispunt in het Romeinse Rijk, op de route Keulen-Tongeren-Boulogne. In de plaats zijn daarom nog tal van resten uit dit Romeinse verleden te vinden, zoals het grootste forum (plein) uit het noordelijke Romeinse Rijk. Ook zien we daar delen van Romeinse gebouwen en straten. Bovendien is er een mooi museum met archeologische vondsten. Daar krijgen we een rondleiding. De excursie wordt georganiseerd door Aagje Feldbrugge, Conny Dekker en ondergetekende, Ariane Lafort.”

Begin 2024 zullen we u vragen of u zich dan wil aanmelden. Ook introducees zijn welkom. We gaan 's ochtends vroeg weg omdat het een autorit is van 2,5 uur en we zullen pas eind van de avond terug in Zeeland & West-Brabant zijn. De kosten van de dag zijn vooralsnog als volgt: - entree museum is (volgens de huidige informatie) 6 euro, ter plekke door eenieder te voldoen - reiskosten per auto onderling verrekenen - consumpties voor eigen rekening

3. Scherven wassen, uitzoeken en bestuderen in Goes

Ondertussen zijn er al de nodige vruchtbare zaterdagen verstreken in Goes, waar vrijwilligers van AWN Zeeland & West-Brabant zich buigen over de grote verzameling scherven van Aad Bruijns. Extra vrijwilligers zijn altijd welkom. Aagje Feldbrugge is één van de mensen die bij dit project betrokken is. Ze is dus zaterdag 9 december bij de ZAD-dag aanwezig, waar ze zal vertellen over dit project in Goes. U kunt zich daar bij haar aanmelden. Anders kunt u zich bij haar aanmelden op dit e-mailadres: aagjefeldbrugge@gmail.com.

4. Technische vooruitgang in de archeologie

Ons bestuurslid Sonja de Bruin en haar man Jean bezochten begin november in Cuijk een landelijke AWN-informatiebijeenkomst over allerlei nieuwe technische methoden in de archeologie. Sonja maakte voor de nieuwsbrief dit korte verslag:

Symposium "Innovatieve Technieken in de Archeologie"

Het dateren van aardwerken op basis van één zandkorrel of het achterhalen van de mobiliteit van iemand tweeduizend jaar geleden aan de hand van een gecremeerd skelet klinkt als sciencefiction, maar met de huidige archeologische meetmethoden is dit reeds realiteit.

Op 4 november 2023 vond het symposium plaats in Cuijk, ter gelegenheid van het 55-jarig bestaan van de AWN-afdeling Nijmegen en omgeving. Vier sprekers presenteerden opvallende projecten. Dr. Roy van Beek, verbonden aan de Wageningen Universiteit, besprak het Earthwork-project, waarbij zandkorrels kunnen worden gedateerd op basis van luminescentie (het meten van de energie die fotonen uitstralen). Dr. Wouter Verschoof, werkzaam aan de Universiteit Leiden, nam ons mee terug naar de Tweede Wereldoorlog. Met behulp van LiDAR-technologie werden gedetailleerde hoogtekaarten van de Utrechtse heuvelrug gecreëerd. Dankzij inzet van burgerwetenschappers konden op deze kaarten vele niet-bekende bomkraters, loopgraven en munitiedepots worden geïdentificeerd.

Na een goed verzorgde lunch kreeg Maura de Coster, promovenda aan de Vrije Universiteit van Amsterdam, het woord. Zij bracht inzicht in de mobiliteit en het dieet van mensen op basis van

chemische elementen in hun skeletresten van Romeinse crematies in Nijmegen. Tot slot presenteerde drs. Peter Seinen, lid van de Werkgroep Geofysische Meettechnieken in de Archeologie (WGMA), technieken om onder de grond te "kijken" en zoomde hij in op de grondradar. Hierbij wordt een signaal naar de bodem gestuurd, en aan de hand van de gereflecteerde signalen kunnen sporen in de bodem worden ontdekt. Hij illustreerde dit met tal van voorbeelden, zoals de Romeinse weg naar Katwijk, maar benoemde ook uitdagingen, zoals riolen en leidingen onder de grond, die het onderzoek boeiend maken.

Kortom, het was een boeiende en gevarieerde dag, uitstekend georganiseerd door de AWN-afdeling Nijmegen!"

5. AWN Zeeland & West-Brabant goed vertegenwoordigd op klanten zoekdag Luctor et Detector

AWN-bestuursleden Ton Ruigrok, Sonja de Bruin (vergezeld door echtgenoot Jean) en ondergetekende. Het was een dag voor mensen die in hun vrije tijd met metaaldetectoren aan de slag gaan. Het was een drukke dag met een grote opkomst. Er was gelukkig ook de nodige belangstelling voor onze stand, waar we mensen warm probeerden te maken voor een lidmaatschap van de AWN: het is immers heel interessant om te weten wát je opgraaft! De foto's geven een kleine impressie van de dag.

Tot zover deze nieuwsbrief! We zijn alweer druk bezig met het komende jaar, waar we weer verschillende excursies gaan houden, zoals dus Bavay. Ook werken we verder aan een nieuwe Basiscursus Archeologie voor onze leden. Niet alleen voor de nieuwe leden, ook leden die de cursus ooit al hebben gevolgd maar hun kennis weer willen ophalen of willen checken of er inmiddels nieuwe inzichten voorhanden zijn.

Zelf heb ik de eer tijdens de komende ZAD-dag spreekstalmeester te zijn en het programma aan elkaar te praten. Hopelijk zien we elkaar dus komende zaterdag, anders binnenkort graag bij een andere gelegenheid.

Namens het AWN-bestuur Zeeland & West-Brabant,
Ariane Lafort-de Lepper